

**Dayigə tɔnɔ kɔlɔ Pooli na
pɔpɔni o pa
TESALONIKI TIINƏ tun
Dayigə tɔnɔ kɔlɔ Pooli na
pɔpɔni o pa Tesaloniki tiinə
tun na bri dɔbam kɔlɔ tun mu
tuntu**

Tesaloniki ya yi Masɪɔvanɪ pa-tɪv mu. Maɲa kam Pooli na nuɲi Filipi ni tun, o ve dɔanɪ mu o puli Wɛ titɔɲa yam. Kɔ nan wɔ daanɪ, yi kɔ ba kɔ ji fifɔvɔn sɪ o duri o nuɲi Tesaloniki ni, Zwifə badaara na jigi wɔ-gɔvɔ did-o tun ɲwaanɪ (Titɔɲa Tɔnɔ 17:1-10).

Kɔ kwaga ni, Pooli na wɔ Korɛntɪ ni tun, Timoti wɔlɔ na tɔgi did-o o tɔɲi Wɛ titɔɲa tun tu o te, yi o bri-o Wɛ nɔɔna balɔ na wɔ Tesaloniki tun labaari na yi te tun. Kɔntɔ mu Pooli pɔpɔni o dayigə tɔnɔ kɔm o pa-ba.

Pooli dɛ yigə o kɪ Wɛ le mu, o na ni ni ba ta jigi wɔ-dɪɔva dɪ Zezi yi ba jigi da-sono tun ɲwaanɪ (pɔɔrum 1).

O laan ma guli-ba o na tɔɲi ba titari ni te tun, dɪ o na lagi sɪ o joori o na-ba te tun (pɔɔrum 2-3).

O ma pa ba na baari sɪ ba taa ve yigə Wɛ cwəɲə kam wɔni dɪ wɔ-ponɔ (4:1-12).

O daari o ləri bwiə yalɔ ba na bwe-o twa biim laɲa ni, dɪ Zezi na wɔ joori o ba dɪ paari-zulə te tun laɲa ni dɪ (4:13—5:11).

O ta ma kwe-ba dı kwıə yadaara o ma guri o tɔnɔ kum (5:12-28).

Tɔnɔ kuntu zəni balu maama na liə lugu tiim ηwaanı tın mu. Ku brı nı Wε nɔɔna manı sı ba kı ba wu-dıdva mu dı Wε, sı ba daarı ba taa ve yigə ba tɔnı dı wu-zuru sı ba taa cəgi Zezi tum dım.

¹ Amu Pooli dıdaanı Silası dı Timoti mu pupuɔnı tɔnɔ kuntu sı dı pa abam Wε nɔɔna balu na wu Tesaloniki nı yı á yı dı Ko Baŋa-Wε dı dı Yuutu Zezi Kriş nɔɔna tın.

Wε wu pa abam yazurə dı yu-yoŋo.

Tesaloniki tiinə na tɔgı Wε te tın

² Maŋa maama dı yəni dı kı Wε le mu abam maama ηwaanı, yı dı kwəri dı loori-DI dı pa abam. ³ Dı na wu dı Ko Wε yigə nı, dı yəni dı guli abam na kı á wu-dıdva dı Zezi Kriş yı ku paı á tɔnı lanyıranı te tın mu, dı guli abam sono kum na paı á tiini á tɔnı te tın. Á na jıgı tına dı dı Yuutu Zezi Kriş tın mu paı á zıgı kəŋkəŋ.

⁴ Dı ko-bıə-ba, dı ye nı Wε mu soe abam yı DI kuri abam sı á taá yı DI nɔɔna. ⁵ Beŋwaanı, dıbam dɛen na tu dı tɔɔlı Wε kwər-ywəŋə kam dı brı abam tın, ku daı dı ni-taanı má. Wε dam dım mu wu dıbam tee nı dı DI Joro kum, yı dı brı Wε cıga kam dı dı wu maama. Dıbam dɛen na wu á tee nı tın, á ne dıbam na yı tıte sı ku ma zəni abam.

⁶ Abam lwəni dıbam dı dı Yuutu wum na kı te tın. Á na jonı Wε kwər-ywəŋə kam tın, ku pε á na yaara zanzan. Á nan ta jonı-ka dı wupolo Wε Joro kum na zəni abam tın ηwaanı. ⁷ Ku

ma pa á jıgı nyınyıgı kulu na lamma tın, sı Zezi nıona balı maama na zıbrı Masıdvanı tını dım nı dı Akayi tını dım nı tın dı lwani abam. ⁸ Beıwaanı, abam na tıolı dı Yuutu wım kwere kam á brı nıona te tın, ka jagı Masıdvanı dı Akayi nı ka gaalı ka ke ka yi je maama, yı nıona maama lwarı á na kı á wı-dıdva dı We te. Mı kı kırı kı daa daı fıfıın sı dı ta kılukulu kantı laıa nı. ⁹ Beıwaanı nıona bam maama te á na jeeri dıbam lanyıranı te maıa kalı dı na tu abam te tın, dı á na yagı jwene kaanı yı á daarı á tıgı We, sı á laan taá tııı á pa We dııı na yı cıga tu dı ıwıa tu te tın, ¹⁰ yı á kwari á cegi Dı Bu wım tum dım. We bı-o Dı pa o yagı tıbnı mı, yı oó zıgı We-sııı nı o ba lıgı baıa. Wıntı mı yı Zezi wııı na wú vrı dıbam We ban-zııı kulu na wú ba nıona baıa nı ba lwarım ıwaanı tın wııı.

2

Pooli na walı Tesaloniki tiınə te tın

¹ Dı ko-bıe-ba, abam tııı ye lanyıranı nı, dı na tu abam te tın, kı daı kafe. ² Abam ye ba na maıı ba beesi dıbam yı ba twı dıbam te Filipi nı yı dı laan ba abam te tın. Nıona deen kwaanı sı ba cı dıbam cwene. Nan dı kı dı, dı Tu We pe dıbam pu-dıa sı dı tıolı Dı kwer-ywene kam dı brı abam dı baarı. ³ Kwıe yalı dı na yanı dı kwe abam tın, kı daı dı tusım, naa dı jıgı wıbnı-balwaarı mı. Kı nan daı swan mı dı kıa, sı dı ma dı ganı abam. ⁴ Awo. Dıbam yanı dı ıııı nı We na lagı te tın mı, beıwaanı dıntı mı kırı dıbam yı Dı kwe Dı kwer-ywene kam Dı kı dı

jɔŋa ni. Dɔbam na ŋɔɔni te tun, ku dai si dí ma dí poli nabiinə wɔrɔ, ku yi si dí pa Wɛ dɔlɔ na maŋi dɔbam bɛcara Dɪ nii tun wɔ mu poli. ⁵ Á ye lanyiranɪ ni dí wɔ tu dí ŋɔɔni ni-sɔŋi ŋwɔŋa dɪ abam. Dí nan wɔ ŋɔɔni bɪtar-kamunə si dí ma pri nɔɔna swan, si dí jɔŋi wəənu ba tee ni. Wɛ ye ni dɔbam na tagɪ kulɔ tun yi cɪga mu. ⁶ Ku na yi abam naa nɔɔnɔ wɔlɔ maama dɪ, dí wɔ kɪ dí wɔbɔŋa ni si nabiinə taa zuli dɔbam.

⁷ Dí na yi Zezi Kriŋi tuntɔŋna tun, dí ya jɔŋi cwəŋə si dí pa á taá nii dɔbam ni nɔn-kamunə te. Dí nan wɔ kɪ kɔntɔ. Dí dɛɛn tu dí tɪtɪ mu ni biə te, yi dí laan nii abam lanyiranɪ ni kaanɪ na jɔŋi o biə o nii te tun. ⁸ Dí na tiini dí soe abam tun, dí sɛ si dí kwe Wɛ kwər-ywəŋə kam dí maŋi dí brɪ abam, yi dí kwe dí ŋwɪa maama dɪ mu dí wəli da dí pa abam, á na tiini á tigi dí wɔbɔŋa ni tun ŋwaanɪ.

⁹ Dí ko-biə-ba, abam wɔ wanɪ á guli dɔbam dɛɛn na tɔŋi dí bwəni zanzan abam ŋwaanɪ te maŋa kalɔ dí na wɔra dí tɔɔli Wɛ kwər-ywəŋə kam dí brɪ abam tun. Dí dɛɛn ba lagɪ si dí yaari abam dɪ funfɪn dɪ. Kɔntɔ ŋwaanɪ mu dí ta yəni dí tiini dí tɔŋi wɪa dɪ tɪtɪ maama si dí ma na dí ni-wɔdiu. ¹⁰ Dí dɛɛn tɔŋi cwəŋə mu dɪ wɔ-pɔŋo abam balɔ na sɛ Zezi Kriŋi tun tɪtarɪ ni, yi dí tɪtɔŋa maama jɔŋi cɪga, yi dí wɔ jaanɪ kulɔkulɔ dí cɔŋi. Abam wɔ wanɪ á ta ni ku yi cɪga mu. Wɛ dɪ nan ye ni ku yi cɪga mu. ¹¹ Á ye ni dí dɛɛn jɔŋi abam maama dɪ jɪ sɪle mu, ni ko na yəni o jɔŋi o biə te tun. ¹² Dí kwe abam dɪ kwɪə yalɔ na paɪ á bɛcara zurə tun mu. Dí ma daari dí tiini dí kaanɪ

abam, si á taá tɔgɪ Wɛ cwəŋə si kɔ maŋɪ dɪ Wɛ na lagɪ te tɪn. Bɛŋwaanɪ Wɛ mu kuri abam si á zɔ Dɪ paari dɪm wɔ si á na paari-zulə Dɪ tee nɪ.

¹³ Dɪ na jaanɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam dɪ ba dɪ tɔɔlɪ dɪ brɪ abam tɪn, á sɛ yɪ á jɔŋi-ka lanyɪranɪ. Kuntɔ ŋwaanɪ mu dɪ kɪ Wɛ le maŋa maama abam ŋwaanɪ. Á sɛ nɪ kɔ yɪ Wɛ kwərə mu si kɔ daɪ nabiinə nyɪm. Kɔ yɪ cɪga, kwər-ywəŋə kam sɪnɪ ka yɪ Wɛ kwərə mu, yɪ ka zəni abam balɔ na sɛ Zezi tɪn wɔbɔŋa dɪ dam.

¹⁴ Dɪ ko-biə-ba, abam na nɛ yaara yalɔ tɪn, Zezi kɔgɔ kɔlɔ na wɔ Zude tɪnɪ dɪm nɪ tɪn dɪ nɛ yaara yantɔ doŋ mu. Abam dwi tiinə bam yaari abam nɪnɛɛnɪ Zwifə bam dɪ na yaari Zwifə balɔ na sɛ Zezi te tɪn mu. ¹⁵ Kɔ nan yɪ Zwifə bam kuntɔ mu gɔ dɪ Yuutu Zezi dɪ faŋa faŋa Wɛ nijɔŋnə bam, yɪ ba kwəri ba bɛɛsɪ dɪbam dɪ. Ba maa paɪ Wɛ wɔ cɔgɪ dɪ ba, yɪ ba yɪ nɔɔna maama dɔna. ¹⁶ Ba dɛɛn kwaanɪ si ba cɪ dɪbam, si dɪ yɪ tɔɔlɪ Wɛ kwərə kam dɪ brɪ dwi-gɛ tiinə si ba na vɪm ba lwarɪm wɔnɪ. Ba na vɪn Wɛ kwərə kam kuntɔ tɪn, kɔ ma pa ba na kɪ kəm-balwaarɔ tɪlɔ maŋa maama tɪn fɔgɪ tɪ pulɪ tɪ wəli da. Wɛ ban-zɔŋɔ kum laan nan tu ba baŋa.

Pooli na lagɪ si o joori o na Tesaloniki tiinə bam te tɪn

¹⁷ Dɪ ko-biə-ba, dɪ na pɔɔrɪ dɪ abam maŋa finfɪn yɪranɪ tɪn, kɔ daɪ nɪ dɪ wɔbɔŋa mu pɔɔrɪ daanɪ, kɔ yɪ dɪ yiə na warɪ ya na daanɪ tɪn mu. Abam fra tiini ya jɪgɪ dɪbam, yɪ dɪ kwaanɪ si dɪ joori dɪ na abam. ¹⁸ Dɪ ma lagɪ si dɪ ba abam te. Amɔ Pooli ya kwaanɪ si a ba abam te, kɔ daɪ kuni

bıdwi yıranı. Kú nan yı sũtaanı mu cıgı dıbam. ¹⁹ Kú yı abam wubũña mu tiini ya jıgı dıbam. Kú yı abam ŋwaanı mu dí jıgı tına We tee nı dı wũpolo. Dí Yuutu Zezi na joori o ba, dí wó taa jıgı wũpolo dí na wó wanı dí brı nı abam de dıbam jıña á na vrım tın ŋwaanı. ²⁰ Kú yı cıga mu, abam mu sunı á paı dıbam na zulə dı wũpolo.

3

¹⁻² Dıbam na warı sı dí na daanı yı abam fra tiini ya jıgı dıbam kú ja gaalı tın mu pe dıbam lı wubũña sı dí tũŋı dí ko-bu Timoti sı o ba abam te, sı dıbam tıtı daarı dí maŋı Ateenı nı. Wũntu mu yı wulv na togı dı dıbam o tũŋı We tıtũña yam yı o toalı Zezi Krisi kwər-ywəŋə kam tın. Dí tũŋ-o abam tee nı sı o ba o wəli abam, sı á na dam dı baarı á taá togı Zezi dı á wũ maama, ³ sı yaara yalı á na ne tın yı pa á wulvwulv joori kwaga. Abam tıtı maŋı á ye nı dıbam maŋı sı dí na yaara yam kũntu doŋ mu. ⁴ Dıbam deen ta na wũ abam tee nı maŋa kalv tın, dí maŋı dí ta dí brı abam nı noona wó beesi dıbam. Kú nan sunı kú kı nı abam na maŋı á ye kú nı nı te tın. ⁵ Abam liə na tiini ya jıgı-nı tın mu pe a tũŋı Timoti abam tee nı, sı o ba o nii á daa ta togı Zezi dı á wũ maama na, a na kwarı fũnnı sı sũtaanı wó zıgı dı ba dı ganı abam sı á ywəri We cwəŋə nı sı kú pa dí tıtũña yam maama ji kafe tın ŋwaanı.

⁶ Lele kũntu, Timoti laan joori o ba dıbam te, yı o pa dí wubũña pəni tıga nı. O tagı o wı, á ta

tɔɔɔ Zezi dɪ á wɔ maama dɪ sono. O daa ta tagɪ o wɪ, á tiini á jɪɔ dɪbam wɔbɔŋa dɪ wɔpolo, yɪ á lagɪ sɪ á na dɪbam nɪ dɪbam dɪ na lagɪ sɪ dɪ na abam te tɪn.

⁷ Dɪ ko-biə-ba, dɪ na ni nɪ á tɔɔɔ Zezi dɪ á wɔ maama tɪn, kɔ pɛ dɪ bɪcara pəni tɪga nɪ, yɪ dɪ na baari dɪ yaara dɪ dɪ cana yam maama wɔnɪ. ⁸ Lele kɔntɔ, dɪ laan ŋwɪ dɪ wɔpolo á na zɪɔ kəŋkəŋ dɪ Yuutu wɔm tɔɔɔm dɪm wɔnɪ tɪn ŋwaanɪ. ⁹ Dɪ bá wanɪ dɪ kɪ dɪ Tu Wɛ le dɪ ti abam ŋwaanɪ, dɪdaanɪ dɪ na nɛ wɔpolo kɔlɔ zanzan Dɪ yigə nɪ abam ŋwaanɪ tɪn. ¹⁰ Manja maama wɪa dɪ tɪtɪ dɪ yəni dɪ loori Wɛ dɪ dɪ wɔ maama mɔ, sɪ Dɪ pa dɪ wanɪ dɪ na daanɪ, sɪ dɪ fɔɔɔ dɪ brɪ kɔlɔ daa ta na muri abam tɪn, sɪ á wanɪ á fɔɔɔ á taá tɔɔɔ Zezi dɪ á wɔ maama.

¹¹ Dɪ Ko Wɛ dɪ dɪ Yuutu Zezi nan wɔ pa dɪbam cwəŋə sɪ dɪ ba dɪ na abam. ¹² Dɪ Yuutu wɔm wɔ pa á sono kɔm puli zanzan kɔ ja gaalɪ, sɪ á taá soe á donnə dɪ nɔɔna maama lanyɪranɪ, nɪ dɪbam dɪ na soe abam te tɪn. ¹³ Kɔntɔ, oó pa á bɪcara kɪ dam, sɪ á taá jɪɔ wɔ-pɔŋo fasi dɪ Ko Wɛ yigə nɪ manja kalɔ dɪ Yuutu Zezi na wɔ joori o ba dɪ o kɔɔ kɔm maama tɪn.

4

Dɪ na wɔ taá yɪ tɪte sɪ kɔ poli Wɛ wɔ tɪn

¹ Dɪ ko-biə-ba, kɔlɔ na daari tɪn, dɪ loori abam dɪ Yuutu Zezi ŋwaanɪ sɪ á da cwəŋə sɪ kɔ poli Wɛ wɔ. Dɪ manɪ dɪ brɪ abam cwəŋə kam kɔntɔ, yɪ á tɔɔɔ-ka dɪ zɪm maama. Dɪ nan ta tiini dɪ loori abam sɪ á kwaanɪ sɪ kɔ dwəni á na manɪ á kɪ te

tɪn. ² Abam ye wænu tɪlɔ dɪ na brɪ abam yɪ tɪ yɪ dɪ Yuutu Zezi nyɪm tɪn. ³ Wɛ na lagɪ sɪ á taá yɪ te tɪn mu tɪntɔ: Dɪ lagɪ sɪ á taá jɪgɪ wɔ-pɔŋɔ mu Dɪ yigə nɪ, sɪ á yɪ taá boorə. ⁴ Abam nɔɔnɔ maama maŋɪ sɪ o lwarɪ, o na wó ja o tɪtɪ te sɪ o ma dɪ o kaanɪ sɪ kɔ taa jɪgɪ zulə yɪ digiru təri kɔ wɔnɪ tɪn. ⁵ Á nan yɪ pa boorim wɔbɔŋa wanɪ abam, nɪ nɔɔna balɔ na yəri Wɛ tɪn. ⁶ Kadiri laŋa nɪ, nɔɔn-nɔɔnɔ yɪ zaŋɪ o kɪ kulɔ na wó cɔgɪ o ko-bu wɔ tɪn, naa o jonɪ kulɔ na yɪ o ko-bu nyɪm tɪn. Dɪ maŋɪ dɪ kaanɪ abam lanyɪranɪ nɪ, nɔɔnɔ na kɪ wo-zɔɔna yantɔ don, dɪ Yuutu wɔm wó pa o na cam. ⁷ Wɛ na kuri dɪbam sɪ dɪ taá tɔgɪ-Dɪ tɪn, kɔ dai sɪ dɪ taá kɪ wo-zɔɔna. Dɪ nan kuri dɪbam sɪ dɪ taá jɪgɪ wɔ-pɔŋɔ mu Dɪ yigə nɪ. ⁸ Kɔntɔ ŋwaanɪ, nɔɔnɔ wɔlɔ na vɪn dɪ na brɪ kulɔ tɪn, kɔ dai nabiinə mu o vɪa, kɔ yɪ Wɛ dɪlɔ na kɪ Dɪ Joro kɔm abam bɪcara nɪ tɪn mu o vɪa.

⁹ Kɔ nan na yɪ á na wó ta soe á ko-biə te tɪn, kɔ daa dai fifɪvɪn sɪ dɪ pɔpɔnɪ dɪ brɪ abam. Wɛ tɪtɪ maŋɪ Dɪ brɪ abam á na wó ta soe daanɪ te. ¹⁰ Kɔ yɪ cɪga mu, á sɪnɪ á soe á ko-biə balɔ maama na zɔvɪrɪ Masɪdɔvanɪ tɪnɪ dɪm nɪ tɪn. Dɪ ko-biə-ba, dɪ nan ta loori abam sɪ á tiini á taá soe daanɪ kɔ dwəni faŋa. ¹¹ Kwaanɪ-na sɪ á taá zɔvɪrɪ daanɪ dɪ wɔ-zuru. Á taá nii á tɪtɪ baŋa nɪ. Nɔɔnɔ maama kwaanɪ o tɔŋɪ sɪ o na o ni-wɔdiu, nɪ dɪ na maŋɪ dɪ ta abam te tɪn. ¹² Kɔntɔ mu wó pa balɔ na dai Zezi kɔgɔ kɔm nɔɔna tɪn taa nɪgɪ abam lanyɪranɪ, yɪ kɔvɔ pa á daa bá tɪgɪ nɔɔn-nɔɔnɔ.

Dɪ Yuutu wɔm na wó joori o ba te tɪn

¹³ Dí ko-biə-ba, ku na yi noona balu na tigi tin, dí lagı sı á lwarı cıga mu sı á daa yi taá bwea, sı á wu daa yi cıgi tıbnı ŋwaanı, nı balu na yəri We tin na ba jıgi tına te tin. ¹⁴ Dıbam se nı Zezi tigi mu, yi o laan joori o bi o yagi tıbnı. Kuntu ŋwaanı, ku na yi balu na se-o yi ba ti tin, dí ye nı We wó pa ba taa wu Zezi tee nı.

¹⁵ Beŋwaanı dí na brı abam kulı tin yi dí Yuutu wum kwərə mu. De dım dí Yuutu Zezi na wó joori o ba tin, dıbam balu na daarı lıgbu baŋa nı yi dí ta ŋwi tin bá loori balu na maŋı ba ti tin We tee nı. ¹⁶ Dí wó ba dí ni kwərə na bagı weyuu nı, dı malesı pe wum kwərə, dıdaanı We nabon-zəŋə kum wum, yi dí Yuutu wum tıti zıgi weyuu nı o tu. Balu na se Zezi Krisi yi ba ti tin wó da yıgə ba bi ba yagi tıbnı. ¹⁷ We laan wó pa dıbam balu na daarı yi dí daa ta ŋwi tin la daanı dı bantı, yi Dı zəŋı dıbam kunkwəənu wıni sı dí vu dí jeeri dí Yuutu wum weyuu nı. Kuntu, dí wó ta wu dí Yuutu wum tee nı maŋa maama.

¹⁸ Kuntu ŋwaanı, á taá mai cıga kam kuntu á kwe daanı, sı á bıcara taa tigi jəgə dıdva.

5

Dı na wó ta cv dí tıti te sı dí Yuutu wum laan joori o ba tin

¹ Dí ko-biə-ba, abam daa ba taá lagı sı dí pupıbnı dí ta dí brı abam maŋa kalı wəənu tıntı na wó kı tin. ² Beŋwaanı abam tıti maŋı á ye lanyıranı nı dí Yuutu wum de dım lagı dı ba dı dari noona mu, nı ŋwıınb na yəni o ba tıtu nı te tin. ³ Maŋa kalı noona na te ba wı yazurə wıra

yi ywæni wɔra tɪn, kantɔ maŋa kam ni mu cam wó da di ba ba baŋa, yi ba bá lu. Kú ta nyi di kaani pugə na de ka vri yi ka wɔe te tɪn mu.

⁴ Dí ko-biə-ba, abam nan daa təri lim wɔni. Kuntɔ ɲwaanɪ dí Yuutu wɔm de diɪm bá ba di dari abam ni ɲwɪɪnɔ te. ⁵ Abam maama wɔ We pooni wɔni mu, yi á titɔŋa maama ki wɪa ni jaja. Dɪbam dai titɪ nɔɔna, dí titɔŋa di nan dai lim titɔŋa. ⁶ Kuntɔ ɲwaanɪ, dí yi pa dɔɔm taa jigi dɪbam ni balɔ na yəri We tɪn. Pa-na dí fɔgi dí ci dí titɪ si dí yiə waari. ⁷ Titɪ ni mu nɔɔna yəni ba dɔa, yi badonnə nyɔ ba bugə. ⁸ Dɪbam nan yi wɪa nɔɔna mu. Kɔ maŋi si dí taá cu dí titɪ. Pa-na dí taá jigi wɔ-dɪdɔa di Zezi, si dí taá soe daani. Kuntɔ mu wó ci dɪbam lwarɪm wɔni, ni nɔɔnɔ na maa ve jara yi o kwe luguru gɔɔ o le o ma ci o nyɔɔni te tɪn. Pa-na dí taá jigi tɪna ni We wó vri dɪbam ɲwɪa, niɲɛni nɔɔnɔ na kwe luguru yu-kwəli o pu si o ma kwəli o yuu jara wɔni te tɪn. ⁹ We na kuri dɪbam si dí taá yi Dɪ nɔɔna tɪn, kɔ dai si Dɪ ban-zɔŋɔ kɔm ba kɔ cɔgi dɪbam. Kɔ nan yi si Dɪ vri dɪbam ɲwɪa mu dí Yuutu Zezi Krisi ɲwaanɪ. ¹⁰ Wɔntɔ mu tigi dɪbam ɲwaanɪ, si dí wanɪ dí tɔgi dɪd-o dí na ɲwɪa We tee ni. O na joori o ba, yi dí na ɲwɪ naa dí na tɪga, dí ta wó na ɲwɪa dɪd-o We tee ni.

¹¹ Kuntɔ ɲwaanɪ, á taá kwe daani si kɔ pa á bɪcara taa tigi jəgə dɪdɔa, si á fɔgi á zəni daani di baari ni á na maŋi á ki te tɪn.

¹² Dí ko-biə-ba, dí nan loori abam si á taá niɲi nɔɔna balɔ na tɔŋi di abam yi ba nii abam baŋa ni yi ba kwe abam dí Yuutu Zezi cwəŋə kam

wɔni tɪn. ¹³ Á taá zuli-ba lanyɪranɪ dɪ sono ba tɪtɔŋa yam ŋwaanɪ. Á pa ywæni ta wɔ á tɪtarɪ nɪ.

¹⁴ Dí ko-biə-ba, dí loori abam sɪ á taá kaanɪ yawɔri-nyɪna, sɪ á pa balɔ na kwarɪ fɔbɪnɪ tɪn na baarɪ, sɪ á taá zəni nabwəŋə, sɪ á taá jɪgɪ wɔ-zuru dɪ nɔɔna maama.

¹⁵ Á taá yɪrɪ á tɪtɪ, sɪ nɔɔn-nɔɔnɔ yɪ ma lwarɪm o joorɪ o ma o ŋwɪ o doŋ lwarɪm.

Maŋa maama sɪ á kwaanɪ á taá kɪ lanyɪranɪ dɪ á ko-biə dɪ nɔɔna maama.

¹⁶ Á taá jɪgɪ wɔpolo maŋa maama.

¹⁷ Á taá loori Wɛ maŋa maama.

¹⁸ Kɔlɔ maama na kɪa,

sɪ á taá kɪ Wɛ le.

Mɔ Wɛ na lagɪ sɪ á taá kɪ te,

á na ŋwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

¹⁹ Yɪ cɔ-na Wɛ Joro kɔm tɪtɔŋa.

²⁰ Wɛ Joro kɔm na pɛ nɔɔnɔ ŋɔɔnɪ yiyɪu-ŋwɛ, á yɪ zanɪ á gooni-sɪ.

²¹ Á nan maanɪ-na wɔŋo maama á nii.

Kɔlɔ na lana tɪn sɪ á sɛ-kɔ.

²² Á nan fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ dɪ wɔ-balwaarɔ dwi maama.

²³ Baŋa-Wɛ dɪlɔ na paɪ nɔɔna wɔ-zuru tɪn wɔ pa á taá yɪ Dɪ tɪtɪ nɔɔna, sɪ á taá jɪgɪ wɔ-poŋo fasi, sɪ á ŋwɪa maama taa jɪgɪ cɪga, kɔ na yɪ á yɪra dɪ á jwæru dɪ á wɔbɔŋa maama. Kɔntɔ tɪn, dí Yuutu Zezi Krisi na tuə, á bá ta jɪgɪ digɪru Wɛ yigə nɪ dɪ fɪnfɪtɪn dɪ. ²⁴ Wɛ dɪlɔ na bəŋɪ abam

sɪ á taá yɪ Dɪ nɔɔna tɪn yɪ cɪga tu mɔ. Dɪ nan wó sɪnɪ Dɪ zəni abam kɔntɔ mɔ.

²⁵ Dɪ kɔ-biə-ba, á taá loori We á pa dɪbam dɪ.

²⁶ Jɔɔnɪ-na dɪ kɔ-biə bam maama lanyɪranɪ dɪ sono.

²⁷ A nan lagɪ a loori abam dɪ Yuutu wɔm yɪrɪ ŋwaanɪ sɪ á karɪmɪ tɔnɔ kɔntɔ á brɪ dɪ kɔ-biə bam maama.

²⁸ Dɪ Yuutu Zezi Kɪsɪ wó pa abam yu-yoŋo.

Wε Tɔno dɪ kasum

Kasem (Kassem): Wε Tɔno dɪ kasum New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kasem)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

993cfae5-b100-5981-87e7-5a648d773cb9